

Akciová společnost podle ZOK

Právnícká osoba, typická kapitálová společnost

Společnost je podnikatelem, ale může být založena i k nepodnikatelskému účelu

Vkladová povinnost společníků, povinný základní kapitál, který je rozvržen do cenných papírů – akcií,

Společníky právnické i fyzické osoby, maximální počet není stanoven, může existovat i jako jednočlenná společnost

Společnická práva vtělena do akcií - cenných papírů nebo zaknihovaných CP, každá akcie vyjadřuje jeden podíl, je vždy převoditelná, společníci za závazky společnosti neručí

Vnitřní strukturu společnosti tvoří zákonem předepsaná soustava orgánů

Založení a vznik akciové společnosti

Společnost se zakládá přijetím stanov (§ 250/1 ZOK)
NOZ - § 125: více zakladatelů zakládá právnickou osobu
přijetím stanov nebo uzavřením jiné smlouvy.

Zákon stanoví, kdy lze právnickou osobu založit i právním jednáním jedné osoby
obsaženým v zakladatelské listině (§ 125/2 NOZ).
Kapitálovou společnost může založit i jediný zakladatel - § 11/1 ZOK + § 8 ZOK.

Zakladatelská ustanovení ve stanovách - § 250 odst. 3 ZOK

Splacení vkladů

Založení je účinné, splatil-li každý zakladatel emisní ážio a
alespoň 30% jmenovité nebo účetní hodnoty upsaných akcií
(§ 253 odst. 1 ZOK)

Vznik společnosti zápisem do obchodního rejstříku

Práva akcionáře

práva na majetková
plnění

Dividenda - 348 – 352 ZOK

podíl na likvidačním zůstatku - 549 ZOK

práva řídit společnost

hlasovací právo

Rozdílná síla hlasů - 276/3, kusové akcie – na každou připadá jeden hlas - 257/3, omezení výkonu hlasovacího práva - 353/2, kumulativní hlasování - 354 – 356, zákaz výkonu hlasovacího práva - 426

právo požadovat a dostat vysvětlení

357 - 360

právo uplatňovat návrhy a protináměry

361 - 364

ostatní práva

menšinová práva

365 – 374: svolání VH, zařazení bodu do jednacího pořádku VH, přezkoumání působnosti představenstva, akcionářská žaloba

Povinnosti akcionáře

povinnost splatit emisní kurs akcií, které akcionář upsal
250 a 253, vkladová povinnost - 344

sankce za nesplacení

zákaz výkonu hlasovacího práva
426, písm. a)

úroky z prodlení 344/2

kaduční řízení - 345 - 347

Určí-li to stanovy, mohou být práva a povinnosti spojené s nesplacenou akcií spojena se
zatímním listem - 285

Vnitřní struktura akciové společnosti

valná hromada

Dualistický systém

396

Monistický systém

Představenstvo
435 - 445

správní rada
457 - 462

dozorčí rada
446 - 455

statutární ředitel
463

Valná hromada

Působnost - 421

Zásadní otázky existence a činnosti společnosti

změny stanov

změna výše základního kapitálu

volba a odvolávání členů představenstva a dozorčí rady nebo správní rady

schvalování účetních závěrek, rozhodování o rozdělení zisku

rozhodování o zrušení společnosti s likvidací, jmenování a odvolání likvidátora,
schválení návrhu rozdělení likvidačního zůstatku

schvalování některých právních úkonů – převod nebo zastavení závodu,
smlouva o tichém společenství

Svolávání valné hromady

představenstvo

Pozvánkou (407)

obsah

firma a sídlo společnosti

místo, datum a hodina konání
(408)

druh valné hromady

pořad jednání

rozhodný den k účasti
(405)

návrh usnesení a jeho zdůvodnění

Lhůta pro doručení vyjádření akcionáře
k pořadu jednání, je-li hlasováno
korespondenčně

Přijímání usnesení

schopnost usnášení (412)

30%
základního
kapitálu

většina nutná k přijetí
rozhodnutí (415)

většina hlasů
přítomných

Kvalifikovaná většina
(416, 417)

Představenstvo

Výkonný orgán společnosti

Statutární orgán společnosti (435)

vnější vztahy

Zabezpečuje obchodní vedení a nikdo mu v této oblasti není oprávněn udělovat pokyny (435)

vnitřní vztahy

Předkládá valné hromadě ke schválení účetní závěrku, návrh na rozdělení zisku (435 odst. 4)

Zabezpečení informačních povinností ve vztahu k akcionářům (uveřejnění účetní závěrky a zprávy o podnikatelské činnosti - 436)

Rozhoduje o všech záležitostech společnosti, které nejsou svěřeny jiným orgánům

Členové voleni a odvoláváni valnou hromadou nebo dozorčí radou (438)

Dozorčí rada

Vnitřní kontrolní orgán společnosti

Dohlíží na výkon činnosti představenstva a na činnost společnosti
(446)

Přezkoumává účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku a předkládá vyjádření
valné hromadě (447 odst. 3)

Určí svého člena, který zastupuje společnost v řízení před soudy a jinými orgány proti
členu představenstva (447 odst. 4)

Členové DR se účastní valné hromady a musí jim být uděleno slovo,
kdykoli o to požádají (449)

Členové voleni a odvolávání valnou hromadou (448 odst. 2)

Monistický systém

Správní rada

Kontrolní působnost – 456 odst. 2 + určuje základní zaměření obchodního vedení a dohlíží na jeho řádný výkon - 460, zbytková působnost - 460 odst. 2

Podle zákona 3 členové, více členů – stanovy (457), možná i jednočlenná ?

Pravidla svolání a jednání určují stanovy - 458, činnost řídí předseda - 462

Předseda zastupuje společnost v řízení před soudy a jinými orgány proti statutárnímu řediteli - 462 odst. 2

Statutární ředitel

Výkonná působnost - 456 odst. 1

Je statutárním orgánem - 463 odst. 1

Přísluší mu obchodní vedení - 463 odst. 4

Statutárním ředitelem může být jen fyzická osoba, může to být i předseda správní rady - 463

Zvýšení a snížení základního kapitálu v akciové společnosti – obecné zásady

rozhoduje valná hromada 421/2b

rozhodnutí se zapisuje do obchodního rejstříku (s výjimkou zvýšení z vlastních zdrojů)

zápis změny základního kapitálu má konstitutivní účinky (464 a 467)

Rozhoduje valná hromada dvěma třetinami hlasů přítomných akcionářů každého druhu akcií, jejichž práva jsou rozhodnutím dotčena (416)

o rozhodnutí notářský zápis - 416 odst. 2

Způsoby zvyšování základního kapitálu akciové společnosti

zvýšení základního kapitálu upsáním nových akcií - 474 n.

podmíněné zvýšení základního kapitálu na základě prioritních nebo vyměnitelných dluhopisů - 505 n.

zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů společnosti - 495 n.

zvýšení základního kapitálu rozhodnutím představenstva - 511 n.

Způsoby snižování základního kapitálu akciové společnosti

snížení jmenovité hodnoty akcií - 524 n.

vzetí akcií z oběhu

na základě losování - 527 n.

na základě návrhu - 532n.

upuštění od vydání nesplacených akcií - 536 n.

ochrana věřitelů - 518

Zrušení a zánik akciové společnosti

Uplatňuje se obecná úprava,
speciálně upraveno právo na
podíl na likvidačním zůstatku
(549 n.)